

STOP ZAKRZEPOM

Co musisz wiedzieć o zakrzepach

Gdy w nodze utworzy się zakrzep, może utrudnić przepływ krwi i wywołać silny ból oraz opuchliznę. Może również spowodować trwałe uszkodzenie nogi.

Gdy zakrzep się utworzy, może popłynąć żyłami do płuc i zablokować dalszy dopływ krwi. Bez krwi płuca nie mogą dostarczać tlenu do reszty organizmu. Może to utrudnić oddychanie, a w rzadkich przypadkach doprowadzić do śmierci.

Leczenie zmniejsza prawdopodobieństwo powstawania zakrzepów o około dwie trzecie¹.

Poniżej podano wykaz głównych przyczyn wzrostu zagrożenia zakrzepicą żył (deep vein thrombosis, DVT) i zatorom tętnicy płucnej (pulmonary embolism, PE) w warunkach szpitalnych:

- > poważny uraz (fizyczny)
- > niewłaściwa opieka
- > wymiana stawu biodrowego lub kolanowego
- > dłuższa operacja
- > udar
- > atak serca
- > nowotwór
- > poważna choroba płuc
- > ostre zatrucie lub zakażenie
- > zakrzepica żył w przeszłości.

¹Zespół Roboczy Australii i Nowej Zelandii ds. leczenia i zapobiegania tworzeniu się zakrzepów żylnych z zatorami (2005). Trzecie wydanie „Prevention of venous thromboembolism: Best practice guidelines for Australia and New Zealand” (Zapobieganie zakrzepom z zatorami. Wytyczne najlepszego postępowania dla Australii i Nowej Zelandii).

Więcej informacji

Dalsze informacje na temat zapobiegania tworzeniu się zakrzepów podano na stronie internetowej:

www.nhmrc.gov.au/nics

i na związanych z nią stronach ‘Programs’ (programy) oraz ‘Venous Thromboembolism Prevention’ (zapobieganie zakrzepom z zatorami).

Dostępne są również tłumaczenia tych informacji na arabski, chiński, chorwacki, grecki, włoski, macedoński, polski, serbski, hiszpański, turecki i wietnamski. Poproś swoją pielęgniarkę lub odwiedź powyższą stronę internetową.

NARODOWY INSTYTUT BADAŃ KLINICZNYCH

Broszurę tę opracował Narodowy Instytut Badań Klinicznych (National Institute of Clinical Studies, NICS) jako część narodowego programu zapobiegania tworzeniu się zakrzepów krwi u pacjentów hospitalizowanych. NICS jest instytutem należącym do Narodowej Rady Zdrowia i Badań Medycznych (National Health and Medical Research Council, NHMRC), wiodącej instytucji, która w Australii prowadzi prace badawcze w zakresie zdrowia i medycyny.

STOP ZAKRZEPOM

Zmniejszanie ryzyka zakrzepów krwi w nogach lub płucach

ZAKRZEPICA ŻYŁ WEWNĘTRZNYCH I ZATORY TĘTNICY PŁUCNEJ

Dostałeś tę broszurkę, bo może Ci grozić powstanie zakrzepu krwi w nogach lub płucach. Gdy zakrzep utworzy się, może to spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia lub w rzadkich przypadkach śmierć.

Aby zmniejszyć to zagrożenie, należy:

PYTAĆ i DZIAŁAĆ

Oto, o co należy pytać i jak działać.

Australian Government

National Health and
Medical Research Council

Co powinien zrobić zespół opiekujący się Twoim zdrowiem

Po przybyciu do szpitala ocenia się ryzyko tworzenia się zakrzepów krwi w Twoich nogach lub płucach. Poziom tego zagrożenia będzie zależał od następujących rzeczy:

- > od Twojego wieku
- > od przyczyny przybycia do szpitala
- > od innych problemów ze zdrowiem, jakie masz teraz lub miałeś w przeszłości.

Zapytaj swego lekarza lub pielęgniarkę o poziom zagrożenia tworzeniem się zakrzepów krwi.

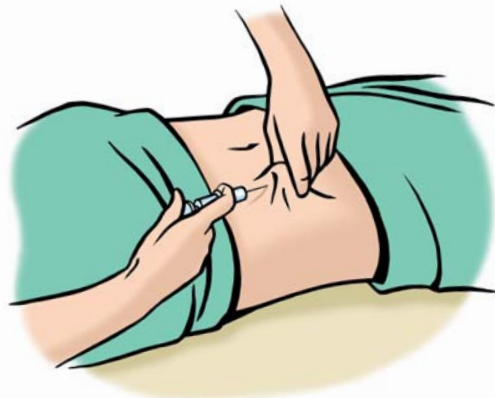
Gdy występuje takie zagrożenie, zespół opiekujący się Twoim zdrowiem powinien omówić z Tobą możliwości leczenia. Leczenie może polegać na:

- > noszeniu pończoch uciskowych
- > używaniu pompki uciskowej do nóg (podudzia, golenie)
- > przyjmowaniu tabletek lub zastrzyków zapobiegających zakrzepom krwi
- > delikatnej gimnastyce stóp i nóg w łóżku
- > wychodzeniu z łóżka i spacerowaniu, na ile to możliwe.

Nie każdy z tych sposobów leczenia nadaje się dla każdego z pacjentów. Gdy zagrożenie tworzenia się zakrzepów jest duże, może być potrzebne intensywniejsze leczenie.

Zapytaj swojego lekarza lub pielęgniarkę o najbardziej odpowiednie sposoby leczenia.

Co powinieneś zrobić

Musisz pomóc swojemu lekarzowi i pielęgniarce zmniejszyć zagrożenie tworzenia się zakrzepów krwi.

Gdy jesteś w szpitalu, musisz:

- 1. koniecznie zażywać tabletki lub przyjmować zastrzyki, które Ci lekarz zapisał dla zmniejszenia zagrożenia**
- 2. nosić uciskowe pończochy**
- 3. unikać długiego siedzenia lub wylegiwania się w łóżku**
- 4. spacerować tak często, na ile zezwala to lekarz.**

Przed wyjściem ze szpitala zapytaj swego lekarza lub pielęgniarkę o to, co należy robić po powrocie do domu. Dowiedz się:

- > jak długo musisz nosić pończochy uciskowe
- > czy musisz zażywać jakieś leki
- > jaką aktywność fizyczną należy uprawiać
- > czy musisz unikać alkoholu
- > co jeszcze Ty i Twoja rodzina możecie robić, aby zmniejszyć zagrożenie tworzenia się zakrzepów krwi.

Na co należy zwracać uwagę

Gdy podczas pobytu w szpitalu pojawi się któryś z następujących objawów, należy niezwłocznie zawiadomić pielęgniarkę:

- > ból lub obrzęk nóg
- > ból nóg lub ból w klatce piersiowej
- > trudności z oddychaniem.

Gdy po wyjściu ze szpitala pojawi się któryś z następujących objawów, należy bezzwłocznie zadzwonić do lekarza lub udać się do oddziału nagłych przypadków któregoś ze szpitali.

